

Vergaderjaar 2021–2022

25 295

Infectieziektenbestrijding

Nr. 1621

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 december 2021

Met verwijzing naar het debat van 1 december jl. over de stand van zaken van het coronavirus (Handelingen II 2020/21, nr. 29, Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus), stuur ik u hierbij, mede namens de Minister-President, de Minister van Justitie en Veiligheid en de Minister van Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media de kabinetsappreciatie, op de in het debat ingediende moties. Verder ga ik in op een aantal resterende vragen.

Het lid Aukje de Vries vroeg de Minister-President hoe wordt omgegaan met de € 45 mln die is vrijgemaakt ten behoeve van de naleving, controle en handhaving van coronamaatregelen. Voor de controle in de horeca, sportkantines en dergelijke is 45 mln beschikbaar. Dit is voor de periode tot eind december 2021. De besteding van deze middelen loopt via de Veiligheidsregio's en dit wordt nu uitgenut. Over de periode na 31 december 2021 moet nog besluitvorming plaatsvinden. Voor de uitbreiding van de CTB-plicht naar de niet-essentiële detailhandel en niet-essentiële dienstverlening zijn we vanuit het kabinet met de sector bezig om een plan uit te werken voor de controles door de ondernemers. Voor dit plan stelt het Kabinet generaal middelen ter beschikking. Daarnaast heeft het lid Aukje de Vries gevraagd naar de geldigheid van de coronapas voor de Europese Unie en dat deze geldigheid naar negen maanden zou gaan. Over de Nederlandse inzet zal uw Kamer separaat worden geïnformeerd middels de kabinetsappreciatie van de Raadsaanbeveling 396 ter vervanging van raadsaanbeveling 1475.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
H.M. de Jong

nummer		Oordeel	Toelichting
1	Kamerstuk, 25 295, nr. 1564	Oordeel Kamer	Het kabinet is graag bereid in gesprek te gaan over hindernissen in de naleving, controle en handhaving. De uitkomsten hiervan nemen we mee in de toegezegde brief met een plan van aanpak voor de naleving, controle en handavingsmogelijkheden op het CTB voor de niet-essentiële detailhandel en niet-essentiële dienstverlening.
2	Kamerstuk, 25 295, nr. 1565	Oordeel Kamer	Ik ga het gesprek aan met de NVOG en neem contact op met koepelorganisatie van Nederlandse drogisterijen
3	Kamerstuk, 25 295, nr. 1566	Oordeel Kamer	Europese afstemming is hierbij van belang, zoals de motie ook aangeeft.
4	Kamerstuk, 25 295, nr. 1567	Oordeel Kamer	Deze motie bestaat uit drie onderdelen: 1. We hebben voor 2022 al 4 miljoen griepvaccins beschikbaar. Het RIVM start in januari een spoedaanbesteding om bovenop de al beschikbare 4 miljoen nog aanvullende vaccins te verwerven. 2. Voor het booster in 2022 maken we een plan van aanpak. Komende vrijdag ontvangt u een brief met de eerste contouren van dit plan. 3. De motie verzoekt om ervoor zorg te dragen dat zo veel mogelijk onderwijsinstellingen voorzien worden van goede ventilatiesystemen en CO ₂ meters. Dit is in lijn met het kabinetsbeleid. Eén van de verplichte maatregelen die wordt gesubsidieerd uit de Specifieke Uitkering Ventilatie in Scholen (SUVIS) is het aanbrengen van een CO ₂ -meter per onderwijsruimte. het kabinet zal bevorderen dat voor dit doel ingezette middelen snel verder ingezet kunnen worden.
5	Kamerstuk, 25 295, nr. 1568	Ontraden	Het kabinet heeft de voorkeur het huidige maatregelenpakket, dat geldt tot 19 december, onder voorbehoud van onvoorziene omstandigheden, op 14 december integraal te beoordelen. Omdat het OMT Wekelijks samenkomt, is eerdere besluitvorming eventueel mogelijk.
6	Kamerstuk, 25 295, nr. 1569	Ontraden	Het belang van ventileren wordt standaard meegenomen in de communicatie van het kabinet. Ventileren is natuurlijk ook belangrijk tijdens het bezoek. Het kabinet kan dat best een keer expliciet benoemen, maar het kabinet kan niet garanderen dat dit specifieke punt van ventileren elke keer en overal steeds terug komt.
7	Kamerstuk, 25 295, nr. 1570	Ontraden	Er is voldoende geld voor inhaalzorg. Dit is via de zorgverzekeraars geregeld. Een groter probleem is het personeelstekort. De volumegroei beperking van 0% is onderdeel van de Hoofdpijnenakkoorden.

nummer		Oordeel	Toelichting
8	Kamerstuk, 25 295, nr. 1571	Oordeel Kamer	Ik laat het oordeel aan de Kamer. Pilots voor concentratie vind ik een goed idee. We moeten gaan verkennen of het concentreren van Covid-zorg werkt, zodat we ook weten of we het breder kunnen inzetten in het najaar van 2022 en verder. Eens dat we daar nu mee aan de slag moeten. Als mevrouw van den Berg beoogt te vragen om middelen, geldt het volgende: extra middelen vragen om een besluit van het kabinet. Ik kan die middelen dus nu niet toezeggen, maar ik span me graag in voor een kabinetsbesluit.
9	Kamerstuk, 25 295, nr. 1572	Ontraden	De motie veronderstelt een mate van maakbaarheid op het niveau van individuele maatregelen die niet realistisch is. Verder verwijs ik graag naar hetgeen tijdens het debat besproken is.
10	Kamerstuk, 25 295, nr. 1573	Oordeel Kamer	Het kabinet is primair verantwoordelijk voor de randvoorwaarden waaronder zorgorganisaties personeel kunnen aantrekken en als goed werkgever kunnen optreden. Het kabinet laat verantwoordelijkheid voor het ontzorgen bij de werkgevers. Indien zij daarbij tegen belemmeringen aanlopen, verken ik met sociale partners welke belemmeringen er zijn en wie die zou kunnen wegnemen. Daarover zal ik rapporteren.
11	Kamerstuk, 25 295, nr. 1574	Ontraden	Er is in deze kabinetsperiode € 6 miljard structureel geïnvesteerd in verbetering van arbeidsvoorwaarden van zorgpersoneel en nog eens € 3 miljard incidenteel. In 2022 komt daar nog eens ruim € 2,2 miljard bij. Daarmee heeft dit kabinet al een extra impuls voor arbeidsvoorwaarden ter beschikking gesteld.
12	Kamerstuk, 25 295, nr. 1575	Ontraden	Het kabinet is, onder verwijzing naar hetgeen besproken is in het debat, nu geen voorstander van aanscherpingen in het maatregelenpakket.
13	Kamerstuk, 25 295, nr. 1576	Ontraden	Het verzoek om herijken van de beslisstructuur begrijp ik. Het is ook een beoogd onderdeel van de langetermijn-aanpak. Evalueren doen we later, na de crisis. Deze herijking is echter niet afgerond voor de kerst en dus kan ik aan de gevraagde termijn niet voldoen. Om deze reden ontraad ik de motie.

nummer		Oordeel	Toelichting
14	Kamerstuk, 25 295, nr. 1577	Oordeel Kamer	Ik laat het oordeel over deze motie aan de Kamer waarbij ik hem als volgt interpreteer. Waar de motie spreekt van «iedereen die hier niet zelfstandig in kan voorzien», lees ik dat als sociale minima. Ik geef daar een ruimere interpretatie aan en is dus breder dan wat we nu al via armoedefonds en voedselbanken doen. Ik zie «via apotheken» als een voorbeeld. Het lijkt me niet verstandig om hier nu niet een definitief besluit over hoe «hoe» te nemen. Dan kan ik de motie oordeel kamer geven. Ik wil daarbij wel graag aangeven dat we al heel veel doen als het gaat om gratis zelftesten: via voedselbanken, via armoedefonds, via scholen en dergelijke. Ik ben daarnaast met VNG in gesprek of gemeenten dit via hun kanalen kunnen doen. Zij hebben immers goed zicht op voor wie aanschaf zelftest daadwerkelijk een te grote drempel zou zijn. En daar zouden we ook kanalen als apotheken in mee kunnen nemen als mogelijk kanaal. Maar ik wil wel de ruimte hebben om met gemeenten te kijken welke kanalen de beste zijn als het gaat om het bereiken van de mensen die niet zelfstandig kunnen voorzien in de zelftesten.
15	Kamerstuk, 25 295, nr. 1578	Ontraden	Ik heb de gedragsunit van het RIVM gevraagd te bekijken welke maatregelen mogelijk zijn om de vaccinatiegraad te doen stijgen. Een prikbonus maakt daar onderdeel van uit. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek zal besloten worden over eventuele nieuwe maatregelen. Voor het voorbereiden van een prikbonus is het nu te vroeg.

nummer		Oordeel	Toelichting
16	Kamerstuk, 25 295, nr. 1579	Ontraden	In december 2020 heeft het kabinet in een schriftelijke reactie op een initiatief-nota over een «tijdelijke testsamenleving» van de leden Klaver en Krüger (GL) aangegeven dat het effect van een populatietest conform het model Slowakije en Liverpool niet gunstig is (Kamerstuk 35 653, nr. 3). Ook in het 89e OMT-advies was het OMT terughoudend over de effectiviteit van grootschalig testen als vervanging voor beperkende maatregelen met isolatie van positieve personen. De risico's zijn groot en de toegevoegde waarde zou aangetoond moeten worden. Echter, dat is nergens aangetoond. Het grootste probleem is de tijdelijkheid van het effect. Zelfs als serieuze bezwaren op het gebied van uitvoerbaarheid, effectiviteit, proportionaliteit en subsidiariteit worden ondervangen, is het effect slechts tijdelijk zo blijkt internationaal. Zo was in Slowakije te zien dat de daling in het aantal besmettingen tijdens de campagne vergelijkbaar was met de daling in Nederland zonder campagne. Kort daarna volgde in Slowakije weer een grote besmettingspiek. In Liverpool heeft de campagne een half jaar geduurd en heeft iets meer dan de helft van de bevolking een test afgenomen en leidde niet tot een significante afname in het aantal ziekenhuisopnames. De Nederlandse pilots risicogericht grootschalig testen lieten zien dat een hoge opkomst onwaarschijnlijk is. In de gemeenten waar geen acute noodzaak was liet tussen de 23 en 39% zich testen. In Slowakije was de opkomst was 90% maar daar gold een boete van € 1.650 voor mensen die zich niet lieten testen maar wel buitenkwamen. Dat acht ik niet proportioneel in Nederland. Een inschatting van de testvraag per dag die voor de uitvoer van deze motie nodig zou zijn – vrijdag tot en met zondag over twee weekenden gerekend – komt, rekening houdend met een testbereidheid van 40%, uit op ongeveer 1 miljoen testen per dag. Dat is meer dan SON en de GGD nu per week samen doen.
17	Kamerstuk, 25 295, nr. 1580	Ontraden	De Gezondheidsraad geeft aan: «We zien voor de voorgenomen boostercampagne in de medisch wetenschappelijke gegevens onvoldoende reden een prioritering binnen de groep jonger dan 60 jaar aan te brengen, anders dan van oud naar jong». Ik volg dit advies (ook omdat het aanbrengen van categorieën leidt tot vertraging in de campagne).

nummer		Oordeel	Toelichting
18	Kamerstuk, 25 295, nr. 1581	Ontraden	De ervaring leert, dat oud-zorgprofessionals die voorheen BIG-geregistreerd waren en die terug de zorg in willen, initiatieven zoals De Nationale Zorgreserve, heel goed weten te vinden. Met gerichte wervingsacties worden nog dagelijks reservisten binnengehaald. Ons uitgangspunt bij de inzet van zorgreservisten is dat werk betaald wordt overeenkomstig de afspraken daarover. Een eventuele extra beloning is aan werkgevers. Er is deze kabinetsperiode (2018–2021) 6 miljard structureel geïnvesteerd in verbetering arbeidsvoorwaarden van zorgpersoneel, 3 miljard incidenteel en in 2022 komt daar nog ruim 2,2 miljard bij. Daarmee heeft dit kabinet reeds een extra impuls voor arbeidsvoorwaarden ter beschikking gesteld. Een extra bonus voor voormalig BIG-geregistreerde zorgverleners die (tijdelijk) terugkeren naar de zorg zie ik dan ook niet als de oplossing; een eenmalig geldbedrag bovenop alle genoemde inkomensverbeteringen acht ik weinig doeltreffend. Wat betreft de inzet van de reserves van de zorgverzekeraars: deze zijn om tegenvallers bij zorgverzekeraars op te vangen en zijn eigendom van zorgverzekeraars. De overheid kan niet over die middelen beschikken.
19	Kamerstuk, 25 295, nr. 1582	Ontraden	Het kabinet heeft de voorkeur het huidige maatregelenpakket dat geldt tot 19 december onder voorbehoud van onvoorziene omstandigheden op 14 december integraal te wegen en te beoordelen
20	Kamerstuk, 25 295, nr. 1583	Oordeel Kamer	Als ik het zo mag lezen dat er geen nieuw draaiboek hoeft te komen maar dat het actualiseren van het bestaande een goede invulling is, dan laat ik het oordeel aan de Kamer. Er is een draaiboek infectieziektenbestrijding Schiphol van de GGD Kennemerland. Dit draaiboek is gericht op infectieziekten die via Schiphol het land binnen komen. Met de ervaringen van de afgelopen week gaan we met alle betrokkenen overleggen: GGD, Veiligheidsregio, Schiphol en het Rijk. Het is verstandig om het draaiboek tegen het licht te houden en te actualiseren.
21	Kamerstuk, 25 295, nr. 1584	Ontraden	Op de luchthavens liggen afwijkende openingstijden in de rede omdat het reizigersverkeer ook plaatsvindt na 17 uur en voor 5 uur.
22	Kamerstuk, 25 295, nr. 1585	Ontraden	Motie behelst enerzijds staand beleid (adviesrol gedragsunit in de beleidsvorming) maar is anderzijds – ten opzichte van hetgeen besproken is in het debat – te vergaand (standaard aanwezigheid Catshuis gedragsunit). Adviezen van de gedragsunit zijn onderdeel van de brede weging die het kabinet maakt en zijn terug te lezen in onder meer de Catshuisstukken. Het kabinet is overigens voornemens de gedragsunit bij een volgende Catshuisbijeenkomst uit te nodigen.

nummer		Oordeel	Toelichting
23	Kamerstuk, 25 295, nr. 1586	Oordeel Kamer	Ik ben van plan dit neer te leggen bij de Landelijke Coördinatiestructuur Testcapaciteit, die mij adviseert over de testcapaciteit en zal uw Kamer daarover nader informeren.
24	Kamerstuk, 25 295, nr. 1587	Oordeel Kamer	Ik ben reeds in gesprek met uitvoeringsinstanties hoe hier het best mee omgegaan kan worden en zal uw Kamer daarover nader informeren.
25	Kamerstuk, 25 295, nr. 1588	Oordeel Kamer	De doelgroep neemt een risico door hierop te wachten. In Nederland worden alleen coronavaccins gebruikt die effectief en veilig zijn bevonden door het EMA en die zijn toegelaten tot de Europese markt. Op dit moment worden op vaccinatielocaties de vaccins van Moderna en BioNTech/Pfizer gebruikt. Mensen die liever het Janssen-vaccin willen, kunnen contact opnemen met de lokale GGD. Diverse andere coronavaccins zijn nog in ontwikkeling. Goedkeuring hiervan wordt verwacht in de loop van 2022. Deze goedkeuring door het EMA verloopt via een versnelde procedure (rolling review). Ik zie op dit moment geen mogelijkheden om dit proces te versnellen. Bij het beschikbaar stellen van het Novavax-vaccin, zal ik de Gezondheidsraad vragen hoe deze vaccins het best ingezet kunnen worden. Zodra voor dit vaccin markttoelating wordt afgegeven kan het ook worden ingezet. Ik zal er zorg voor dragen dat ik het dan zo snel als mogelijk beschikbaar stel voor mensen die dit vaccin willen hebben.
26	Kamerstuk, 25 295, nr. 1589	Ontraden	Het kabinet is eerder ingegaan op deze interne notitie uit 2020 (geen onderzoek) in de antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Van Haga (Groep van Haga) (Aanhangsel Handelingen II 2021/22, nr. 182).
27	Kamerstuk, 25 295, nr. 1590	Ontraden	Er is reeds een forse investering gedaan in de zorg. En er is een bonus uitgekeerd in het jaar 2020 en 2021
28	Kamerstuk, 25 295, nr. 1591	Ontraden	De motie is overbodig
29	Kamerstuk, 25 295, nr. 1592	Ontraden	Een referendum verhoudt zich niet met de vereiste voortvarendheid in besluitvorming. Voor een bindend referendum ontbreekt de wettelijke grondslag.
30	Kamerstuk, 25 295, nr. 1593	Ontraden	In overleg met de NZA, zorgkoepels en overige partijen uit het veld is reeds een plan opgesteld om uitgestelde zorg in te halen. Dit wordt regionaal ingericht.
31	Kamerstuk, 25 295, nr. 1594	Ontraden	Zoals aangegeven is het kabinet bezig met de uitwerking van de lange termijn aanpak, die zeker tot en met Q2 2022 loopt. Deze herijking wil ik vormgeven in afstemming met betrokken partijen. In mijn brief, die gepland staat voor 14 december, schets ik die aanpak. Eind januari verwacht ik hiervan vooralsnog de uitkomsten. Omdat er op dit moment allerlei scenario's liggen, denk ik niet aan nieuwe scenario's. Ik vind het een sympathieke motie, maar op deze manier moet ik hem helaas ontraden.

nummer		Oordeel	Toelichting
32	Kamerstuk, 25 295, nr. 1595	Oordeel Kamer	In het verleden is meerdere keren door het OMT geadviseerd over het gebruik van mondneusmaskers en de inzet van FFP2-maskers. Dit heeft geleid tot de huidige uitgangspunten en richtlijnen. Daarbij is geoordeeld dat FFP2-maskers niet in alle situaties nodig zijn en ook nadelen kennen. Het voorgeschreven type mondneusmasker hangt daarom af van de situatie en handeling. In de richtlijnen is opgenomen dat verpleegkundigen die FFP2-maskers willen gebruiken in de gelegenheid gesteld moeten worden om dit te doen. Hoewel ik denk dat het daarom opnieuw vragen van advies aan het OMT minder zinvol is, laat ik het over aan het oordeel van de Kamer.
33	Kamerstuk, 25 295, nr. 1596	Oordeel Kamer	Ik ben op de hoogte van de geschetste problematiek. Dit wordt besproken in een regulier overleg met alle betrokken partijen, waaronder zorgverleners en leveranciers van zuurstofapparatuur. Ik doe er alles aan dit proces in goede banen te leiden en informeer uw Kamer hierover nader in een volgende stand van zakenbrief.
34	Kamerstuk, 25 295, nr. 1597	Ontraden	Het kabinet is, onder verwijzing naar hetgeen besproken in het debat, geen voorstander van verruimingen in het maatregelenpakket
35	Kamerstuk, 25 295, nr. 1598	Ontraden	Het kabinet is, onder verwijzing naar hetgeen besproken is in het debat, geen voorstander van verruimingen in het maatregelenpakket
36	Kamerstuk, 25 295, nr. 1599	ontraden	Het kabinet is, onder verwijzing naar hetgeen besproken is in het debat, geen voorstander van verruimingen in het maatregelenpakket
37	Kamerstuk, 25 295, nr. 1600	ontraden	Op dit moment is fase 2D van het plan in werking. Dat betekent klasse 4–5 zorg noodgedwongen is afgeschaald. Spreekt uit. Dit is niet aan het kabinet.
38	Kamerstuk, 25 295, nr. 1601		
39	Kamerstuk, 25 295, nr. 1602	Oordeel Kamer	De motie verzoekt de regering alle mogelijke partijen te betrekken. Dat gebeurt op dit moment al.
40	Kamerstuk, 25 295, nr. 1603	Oordeel Kamer	Het kabinet gaat de geleerde lessen van de boostercampagne ophalen, zodat deze kunnen worden gebruikt voor een volgende boostercampagne.
41	Kamerstuk, 25 295, nr. 1604	Ontraden	Het is een harde voorwaarde dat er een vergunning is. Mocht deze antivirale middelen een handelsvergunning krijgen, dan zal ik met het veld bezien hoe deze middelen op een zo een adequaat mogelijke manier ingezet kunnen worden.
42	Kamerstuk, 25 295, nr. 1605	Ontraden	Ik handel in het kader van de veiligheid, zoals het veld mij ook heeft geadviseerd. Het advies is om deze middelen niet te gebruiken als de vergunning nog niet is verleend. Ik ben wel druk bezig met de inkooptrajecten.
43	Kamerstuk, 25 295, nr. 1606	Ontraden	Het kabinet is, onder verwijzing naar hetgeen besproken is in het debat, geen voorstander van verruimingen in het maatregelenpakket
44	Kamerstuk, 25 295, nr. 1607	Ontraden	Het kabinet is, onder verwijzing naar hetgeen besproken is in het debat, geen voorstander van verruimingen in het maatregelenpakket

nummer		Oordeel	Toelichting
45	Kamerstuk, 25 295, nr. 1608	Ontraden	Een BBL-traject is erop gericht om werkervaring op te doen en is er niet op gericht om taalvaardig te worden. Daarnaast wordt er momenteel met betrokken partijen gezien hoe de toelatingsprocedure voor buitenslands gediplomeerde zorgverleners, met behoud van kwaliteit, kan worden versneld. Het inzetten van buitenlandse zorgverleners is echter geen eenvoudige opgave. Het is de ervaring van onder andere ziekenhuizen dat de cultuur- en taalbarrière erg groot is. Dat alles vraagt investeren in opleiden en begeleiding. Investeren in opleiding en begeleiding kunnen niet op korte termijn worden gerealiseerd in de context van de huidige pandemie. Daarnaast is er ook in veel andere Europese landen een tekort aan verpleegkundigen
46	Kamerstuk, 25 295, nr. 1609	Ontraden	De GGD is de gemeentelijke gezondheidkundige dienst. Aangestuurd door wethouders Volksgezondheid. Daarmee zijn gemeenten, wethouders en burgemeesters betrokken.
47	Kamerstuk, 25 295, nr. 1610	Ontraden	De motie bevat feitelijk onjuiste constatering en het kabinet deelt de kwalificaties in de motie in het geheel niet.
48	Kamerstuk, 25 295, nr. 1611	Ontraden	Het kabinet is, onder verwijzing naar hetgeen besproken is in het debat, geen voorstander van verruiming in het maatregelenpakket
49	Kamerstuk, 25 295, nr. 1612	Ontraden	Het kabinet is, onder verwijzing naar hetgeen besproken is in het debat, geen voorstander van verruiming in het maatregelenpakket
50	Kamerstuk, 25 295, nr. 1613	Ontraden	Het kabinet is, onder verwijzing naar hetgeen besproken is in het debat, geen voorstander van verruiming in het maatregelenpakket
51	Kamerstuk, 25 295, nr. 1614	Ontraden	Alles is daar al op ingezet, er is ruime capaciteit en is geen financieel vraagstuk
52	Kamerstuk, 25 295, nr. 1615	Ontraden	Vaccineren van 12–18 jarigen is onderdeel van de vaccinatiestrategie
53	Kamerstuk, 25 295, nr. 1616	Ontraden	Onder verwijzing naar het debat
54	Kamerstuk, 25 295, nr. 1617	Oordeel Kamer	Ik heb reeds toegezegd daar een analyse op te laten maken door het CBS, een academisch onderzoek is een te zwaar en langdurend middel. Dus als ik de motie zo mag lezen dat een analyse van het CBS een passende invulling hieraan geeft, dan kan ik de motie oordeel Kamer geven.